

G3W M3M
samen sterk voor gezondheid
tous ensemble pour la santé

MILIEU

Checklist Milieu & Duurzaamheid

WIL JIJ MET JE ORGANISATIE WERKEN ROND MILIEU EN DUURZAAMHEID?

Zoek je inspirerende tips en een leidraad om met je leden over dit thema te discussiëren?

Deze checklist van G3W-M3M kan je daarbij helpen.

- Organiseer een gesprek met je leden, zo ontdek je wat je leden belangrijk vinden en wat ze willen aanpakken:
- Overloop deze checklist en duid bij elke tip aan of dit voor jouw organisatie van belang is. Maak een lijst van de taken die je heel belangrijk vindt en meteen wil aanpakken en stel een planning op met deadlines en een takenverdeling.

INSPIRATIE VOOR EEN GROEPSDISCUSSIE

Je kan een discussie in je groep aangaan door open vragen te stellen. Of je kan aan alle deelnemers vragen om enkele antwoorden op te schrijven en ze daarna in groep te bespreken. Zo komt ieders mening aan bod.

Een andere techniek is het stellingenspel : vorm je vraag om tot een stelling (bijvoorbeeld: «Kleine gedragsveranderingen veranderen niets aan het grote probleem.»). De aanwezigen stellen zich op een lijn op naargelang hun mening: wie helemaal niet akkoord is gaat links in de kamer staan, wie wel helemaal akkoord is gaat rechts staan. Daarna kan je als moderator vragen stellen over de keuze van de deelnemers.

- Waarom vinden we het belangrijk om ons in te zetten voor milieu in onze dagelijkse activiteiten?
- Vinden we het belangrijk om ons eigen gedrag aan te passen of eerder om te werken aan beleidsveranderingen?

Onderwerp	Checklist	Niet belangrijk	Eventueel/ te onderzoeken	Heel belangrijk! Let's do this!	Wat is ons plan? Hoe pakken we dit aan?
Beleid	<ul style="list-style-type: none"> • We overtuigen actief onze leden/collega's/ team om deel te nemen aan campagnes rond duurzaamheid en klimaatverandering. (bv. Betoging voor een sterker engagement van de overheid voor een internationaal klimaatakkoord, een sensibiliserende activiteit van een gespecialiseerde organisatie over klimaatverandering, etc.) • We informeren onszelf en onze leden/collega's/ team over de oorzaken en gevolgen van klimaatverandering en over mogelijke oplossingen (nieuwe wettelijke kaders, onze rol als consument, etc.) • In al onze activiteiten onderzoeken we of er een link is met klimaatverandering/duurzaamheid 				
Communicatie	<ul style="list-style-type: none"> • We communiceren intern over milieu en duurzaamheid: we maken een werkgroepje dat zich bezighoudt met milieu. We letten er op dat dit een gemengde groep is (leeftijd, geslacht, ervaring in de organisatie en functie). • We communiceren extern over milieu en duurzaamheid: we onderzoeken hoe ons doelpubliek denkt over ons duurzaamheidsbeleid en onze milieu-impact, we houden rekening met hun antwoorden en passen ons beleid aan. <p>TIP! Je kan makkelijk zelf een enquête maken via www.surveymonkey.be Enkele voorbeeldvragen: > Vind je dat onze organisatie de thema's "duurzaamheid en milieu" voldoende aan bod laat komen in haar activiteiten? > ben je tevreden met de keuze van de plaats van de activiteiten van onze organisatie op vlak van toegang met het openbaar vervoer (trein, metro, tram, bus) of met de fiets? > Ben je tevreden met het afvalbeleid van onze organisatie tijdens activiteiten? (pmd/papier/ glas/rest afvalbakken zijn duidelijk zichtbaar en er zijn duidelijke richtlijnen)? > Vind je dat onze organisatie voldoende duurzame voeding promoot tijdens haar activiteiten en verspilling vermijdt?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visie: we nemen in onze visie/missie ook op dat we aandacht hebben voor milieu en duurzaamheid. 				

Onderwerp	Checklist	Niet belangrijk	Eventueel/ te onderzoeken	Heel belangrijk! Let's do this!	Wat is ons plan? Hoe pakken we dit aan?
Gebouw/lokalen	<ul style="list-style-type: none"> Voor ons lokaal of gebouw waar onze organisatie gevestigd is, zorgen we in de mate van het mogelijke dat de ruimte goed geïsoleerd is, dat er zo weinig mogelijk energieverlies is en dat het verwarmingssysteem tijdig wordt geïnspecteerd. We kiezen voor onze activiteiten een plaats die makkelijk toegankelijk is met het openbaar vervoer en dat het toegankelijk is voor personen met een beperking. We onderzoeken of het mogelijk is om het regenwater dat op je gebouw terechtkomt te verzamelen en te gebruiken voor het sanitair. 				
Energieverbruik	<ul style="list-style-type: none"> Dit doen we om minder energie te verbruiken zonder grote investeringen: <ul style="list-style-type: none"> We zetten de verwarming enkele graden lager We ontdooien tijdig de koelkast en diepvries We gebruiken de ecoknop op de vaatwasser We ontluchten tijdig de radiatoren en stoffen ze af We gebruiken geen airco Dit doen we om minder energie te verbruiken met een kleine investering: <ul style="list-style-type: none"> We isoleren de leidingen We gebruiken spaarlampen We gebruiken stekkerdozen met aan-/uitschakelaar We vermijden tocht (tochtrollen of banden aan de deuren), plaatsen reflecterende en isolerende panelen tussen muren en radiatoren We plaatsen planten tegen gevels en op het dak: die regelen de temperatuur en vochtigheid op een natuurlijke manier We kiezen voor groene stroom kopen en worden lid van een coöperatieve : <p>TIP! Neem eens een kijkje op rescoopv.be, daar vind je voor elke regio enkele organisaties die samen hun eigen groene energie voorzien.</p> <ul style="list-style-type: none"> Dit doen we om minder energie te verbruiken met een grotere investering: <ul style="list-style-type: none"> We isoleren de ramen, muren en vloeren en installeren een ventilatiesysteem We installeren zonnepanelen/zonneboiler, warmtepomp. 				

Onderwerp	Checklist	Niet belangrijk	Eventueel/ te onderzoeken	Heel belangrijk! Let's do this!	Wat is ons plan? Hoe pakken we dit aan?
Duurzame IT	<ul style="list-style-type: none"> We huren materiaal in plaats van te kopen <p>TIP! Bijna elke gemeente en provincie heeft een uitleendienst waar je terecht kan voor audiovisueel materiaal, stoelen, tafels, etc. Zo hoef je geen materiaal aan te kopen dat je slechts één keer per jaar vanonder het stof haalt.</p> <ul style="list-style-type: none"> We houden rekening met de totale kostprijs van je aankopen: een goedkoop toestel dat snel stukgaat is duurder dan een toestel van betere kwaliteit. We kopen ons materiaal bij een lokale (Belgische) fabrikant, zo verminderen we de transportafstand. We zetten ons computerscherm steeds op "slaapstand" tijdens vergaderingen, pauzes, etc. (we kunnen zo 20 tot 60 euro per jaar besparen.) 				
Waterverbruik	<ul style="list-style-type: none"> Is er een waterlek aan het sanitair of in de keuken, dan reageren we meteen en laten zo weinig mogelijk water verloren gaan. We drinken altijd kraantjeswater in plaats van flessen te kopen 				
Papier	<ul style="list-style-type: none"> We doen een "papierspaarwedstrijd", een leuke manier om ons bewust te worden van de noodzaak om iets te printen. <p>TIP! Installeer een programma zoals "PAPERCUT" op je computer (www.papercut.com) zo kan je je papierverbruik volgen en vergelijken met andere leden van je organisatie.</p> <ul style="list-style-type: none"> We zetten de printer standaard op recto-verso en zwart-wit. We kopen gerecycleerd papier. 				

Onderwerp	Checklist	Niet belangrijk	Eventueel/ te onderzoeken	Heel belangrijk! Let's do this!	Wat is ons plan? Hoe pakken we dit aan?
Afvalbeheer	<ul style="list-style-type: none"> • We zetten in elk lokaal minstens 1 afvalbak voor papier, 1 voor pmd, 1 voor restafval en maak duidelijk wat er wel/niet in deze afvalbak hoort. • We controleren of het afval goed wordt gesorteerd in de verschillende afvalbakken en dat dit ook apart wordt opgehaald. • We kopen geen overbodige spullen met een korte levensduur (bv. Wegwerpbekers en -bestek, individuele koffiemelkpotjes, etc) • We proberen oude meubelen, opbergmappen of andere grote voorwerpen een tweede leven te geven voor we ze weggooien! We laten het grofvuil door een privé-ophaler ophalen, tegen betaling per m³, of breng het naar het containerpark. • We gebruiken zo weinig mogelijk wegwerpbatterijen. We kopen niet onnodig toestellen die op batterijen werken, en opteren voor oplaadbare batterijen. Gebruikte batterijen brengen we naar het BEBAT inzamelpunt. • Glas: we kiezen voor glas waar statiegeld op betaald wordt en brengen dit terug naar de leverancier. Ander glas doen we in de glascontainer (sorteer wit en gekleurd glas apart). • We composteren! Door organische afvalstoffen te composteren, kan het volume van de vuilniszakken voor restafval met ongeveer 30% worden verminderd. Er bestaan volledig automatische en geurloze composteringssystemen voor kleine hoeveelheden organisch afval. 				
Luchtkwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • We vermijden irriterende poetsmiddelen • Sommige activiteiten zoals schuren, lassen, schilderen, ... kunnen een hoge concentratie van vervuilende stoffen veroorzaken. Deze activiteiten doen we altijd buiten of we zorgen voor een goede verluchting. • We houden de vochtigheidsgraad van de ruimte in de gaten, deze mag niet boven de 60% of onder de 40% gaan. We gebruik een luchtbevochtiger indien nodig en verluchten de ruimte regelmatig. • Kamerplanten kunnen de luchtkwaliteit aanzienlijk verbeteren. We zorgen voor minstens enkele planten per ruimte. <p>TIP! Deze planten hebben nog meer "luchtzuiverende" eigenschappen: Aloë Vera, Lepelplant (Spathiphyllum), Vrouwentongen (Sanseveria trifasciata), Krulvaren (Nephrolepis exalta), etc.</p>				

Onderwerp	Checklist	Niet belangrijk	Eventueel/ te onderzoeken	Heel belangrijk! Let's do this!	Wat is ons plan? Hoe pakken we dit aan?
Kantoormeubilair	<ul style="list-style-type: none"> • We kopen indien mogelijk tweedehandsmeubilair. • We kopen meubels van een lokale fabrikant, zo verminderen we de transportafstand. • We kopen meubels van kwaliteit die we kunnen repareren als ze stukgaan. • We kopen meubels die gemaakt zijn van gerecycleerd of hernieuwbaar materiaal. • We gooien onze gebruikte meubels niet zomaar weg, er is vast iemand anders/een andere organisatie die we er een plezier mee kan doen! 				
Voeding	<ul style="list-style-type: none"> • We stellen een duurzaam voedselbeleid op en houden rekening met alle stappen in het productieproces, transport en verwerking. We kiezen producten met een zo klein mogelijke impact: lokale producten en fair trade (voor alles wat niet lokaal kan geproduceerd worden, zoals koffie, chocolade, rijst, katoen). • We voorzien steeds een vegetarische keuze als we een maaltijd aanbieden of nog sterker, we bieden enkel vegetarische voeding aan. • We kopen producten met zo weinig mogelijk verpakking (bv. Geen individueel verpakte tussendoortjes, etc.) 				
Transport en mobiliteit	<ul style="list-style-type: none"> • We maken het voor onze leden/werknemers mogelijk om aan telewerk te doen, zo maken ze minder verplaatsingen. • Als we geen andere optie hebben dan het vliegtuig te nemen, dan kiezen we voor "Economy class" en verkiezen we directe vluchten boven vluchten met een tussenstop. <p>TIP! Op deze website kan je de CO₂ uitstoot van je vlucht berekenen: https://www.myclimate.org</p>				

NOTITIES
